

L'EDUCACIÓ FÍSICA, UN VALOR A DESCOBRIR

Sara Figueras i
Marta Capllonch

1. Introducció

L'educació física com a àrea de coneixement a primària adquireix uns valors que ajuden al total desenvolupament dels alumnes de 6 a 12 anys. Marginada durant molts anys com a conseqüència del paper que jugava l'educació i del model i utilitat que es donava a tot allò relacionat amb el cos, s'ha erigit en l'actualitat com una àrea que adquireix tota la seva identitat a l'educació primària, perquè s'adapta a les necessitats de moviment i d'expressió que tenen els nens, alhora que afavoreix el seu desenvolupament i participa de la resta de facultats de la seva personalitat.

Durant aquest lent procés, els mestres d'educació física han anat adquirint cada cop més un major reconeixement i es comencen a veure com uns professionals plenipotenciaris, amb un lloc reconegut a l'escola i amb una responsabilitat que els porta moltes vegades a desenvolupar tasques de gestió i organització. A més, la gran acollida que generalment té l'educació física converteix els professors especialistes de l'àrea en unes persones de vital importància entre els seus companys, per la possibilitat que tenen de recollir informació sobre trets de la personalitat dels seus alumnes, la cohesió del grup, la integració dels seus membres i la superació de conflictes, entre d'altres

Sota aquests valors i aquesta responsabilitat, la formació inicial del mestres d'educació física ha d'anar orientada al desenvolupament de coneixements i actituds que els capacitin per a la seva professió, ja que les vivències inicials orientaran tant el desplegament de la seva tasca com a docents a l'escola, com l'interès i la necessitat d'una formació continuada al llarg de tota la seva vida, no tan sols professional, sinó com a persones actives de la societat.

Per això, des de Blanquerna, no s'escatimen esforços per a donar sortida i continuïtat a tots aquells que encara pensen que l'educació física té uns valors per descobrir.

L'àrea d'educació física: un lloc a l'escola

Si es té en compte que la selecció d'una àrea representa la definició dels continguts que es deriven directament dels objectius generals de l'educació primària, i que aquests fan referència al desenvolupament de les capacitats de la persona: cognitives, motrius, d'autonomia i d'equilibri personal, de relació interpersonal i de relació social, entendrem perquè l'àrea d'educació física ocupa un lloc entre la resta d'àrees que conformen el currículum de l'educació primària.

L'àrea d'educació física rep el seu nom d'aquella disciplina a partir de la qual s'han estructurat els seus continguts d'aprenentatge, però la denominació d'àrea i no de disciplina fa referència al fet que, per sobre de tot, es persegueix la formació integral dels alumnes i, per tant, implica l'educació de tots els àmbits de la persona. En aquest sentit, l'educació física s'ha d'entendre com aquella agrupació de continguts que, entorn a la motricitat, han de permetre la consecució d'uns objectius que abastin totes les capacitats de l'ésser humà.

González Muñoz (1993) intenta, a través de l'anàlisi d'algunes de les funcions de l'educació física, justificar l'àrea com aquella que contribueix al desenvolupament integral dels nens en edat escolar mitjançant la motricitat. A partir de la reflexió del seu treball, suggerim el següent plantejament de les funcions:

- Un desenvolupament de les habilitats perceptivomotores i habilitats motrius bàsiques que possibiliten que els nens construeixin els seus patrons motors mitjançant l'anàlisi de les informacions que reben del seu propi cos i de l'entorn, i les experiències motrius que van adquirint. Aquesta conscienciació i experimentació que els ofereix l'educació física els possibilita l'adopció de decisions i de respostes motrius més eficaces.
- Un desenvolupament anatomicofuncional, gràcies a la intervenció directa de l'exercici físic amb l'aparell cardiovascular, respiratori i del sistema nerviós, que es podria resumir en un recolzament al creixement i a la maduració, una major eficiència mecànica, una major resistència a la fatiga i una major eficiència motriu en les destreses i habilitats.
- Un desenvolupament de les qualitats cognitives, ja que la presa de decisions a què constantment el nen es veu abocat en les tasques motrius que no són de tipus repetitiu potencien el desenvolupament de la lògica motriu, element més representatiu de les qualitats cognitives.
- Un desenvolupament social i emocional (transcendental) facilitat per l'especificitat didàctica de l'àrea, ja que la utilització d'estratègies, com el joc i les activitats compartides, possibiliten la creació d'una identitat que es construeix en el grup i que es regula amb el contacte amb l'alter i amb el grup.

Entre d'altres funcions més concretes que es deriven de les anteriors podríem destacar, a més a més: la prevenció de la salut corporal, l'enriquiment de les qualitats estètiques i expressives, l'educació en l'esforç, l'afirmació d'un autoconcepte positiu, el desenvolupament de la vida afectiva, l'autoregulació, o bé la relació amb els altres.

L'àrea d'educació física suposa, doncs, un tipus d'intervenció educativa concreta, dins els objectius generals de la primària que vénen determinats al Disseny Curricular. Cada centre, mitjançant el mestre/a especialista i amb consens de tot l'equip de professors, haurà de decidir, en funció de les característiques del context, el sentit, la orientació i la importància que s'ha de donar en el centre a l'àrea de l'educació física per tal de garantir l'assoliment dels objectius de l'etapa.

En resum, l'educació física adquireix tota la seva identitat a la primària perquè s'adapta no tan sols a les necessitats de moviment i d'expressió i de relació que tenen els nens de 6 a 12 anys, sinó perquè participa a través de la motricitat al desenvolupament de la globalitat de la persona.

La funció del mestre/a especialista d'educació física a l'escola

Un dels aspectes que considerem de major importància per tal que l'educació física respongui als reptes del futur i sigui sensible als canvis que estan per venir, és fer una reflexió sobre la formació inicial del mestre/a especialista que volem. Som conscients que aquesta formació anirà lligada, per una banda, a la concepció d'educació física i, per l'altra, a les funcions que aquest/a mestre/a haurà de desenvolupar a l'escola en resposta a les noves necessitats socials.

Si el mestre/a a primària és l'educador que intervé en un grup mitjançant tasques bé de tutor, bé d'especialista; tant l'un com l'altre són corresponsables de la formació dels infants en la seva globalitat. És a dir, orienten els seus esforços a oferir als seus alumnes aquelles capacitats que els possibilitaran ser individus autònoms, reflexius i crítics en una societat en constant transformació. Així, parlar de la tasca del mestre/a especialista d'educació física no ens sembla gaire agosarat, ans al contrari, ens sembla una tasca imprescindible perquè tot el col·lectiu d'educadors pugui fiançar el nivell més elevat possible de creixement dels seus alumnes. Així com no entenem la construcció d'un edifici sense la participació dels arquitectes, els aparelladors, els constructors i els manobres treballant en un projecte comú; no entenem una educació integral sense que tots els aspectes de la personalitat del nen quedin coberts o bé comptin amb el seguiment adequat de la persona més ben preparada. En aquest sentit, i respecte de la motricitat, aquesta persona és el mestre/a d'educació física.

Per tant, si les tasques i les responsabilitats són compartides pel conjunt de docents d'una etapa, és necessari que dotem els futurs mestres d'educació física de

les competències professionals que els capacitaran per a la feina que hauran de desenvolupar. A més a més, opinem que lligar la formació inicial amb la realitat, afavorint la reflexió crítica i la presa de decisions, serà l'única oferta admissible que garanteixi l'èxit de la pràctica professional de la docència.

Tot i ser conscients que el mestre/a especialista també podria exercir de mestre/a generalista en una aula, i que la seva tasca principal es dirigirà a participar en tot allò que l'escola pugui requerir per al seu òptim desenvolupament, volem centrar-nos en algunes de les funcions específiques que el mestre/a d'educació física té com a especialista.

L'anàlisi de les funcions del mestre/a especialista d'educació física han estat analitzades per molts autors, entre d'altres: Fraile (1995), Garcia Ruso (1997), Delgado Noguera (1997), i en especial per a l'elaboració del perfil de l'especialista (vegeu Prats, 2001). A continuació justifiquem aquelles que, per a nosaltres, tenen un major pes específic en la professionalització del mestre/a especialista com a educador:

- Com a màxim responsable de l'educació física al centre, la seva tasca no es limitarà únicament a programar, impartir docència i avaluar l'educació física a tots els cursos de l'educació primària, sinó que serà la persona que haurà de transmetre a la comunitat escolar el significat de l'educació física en el conjunt de la formació integral dels infants.
- Com a membre del claustre de professors, haurà de participar en l'elaboració dels documents de gestió del centre i en l'elaboració dels projectes curriculars de les diferents àrees de coneixement. També haurà d'implicar-se en l'elaboració de projectes didàctics i eixos transversals que es treballin a l'etapa, potenciant el treball interdisciplinari, així com, coordinant i dinamitzant aquelles activitats complementàries relacionades amb l'educació física, o promogudes des de l'àrea: tallers d'expressió, activitats esportives, excursions, etc.
- Com a responsable de l'àrea, li pertoca, així mateix, assessorar els mestres que imparteixen l'educació física i no són especialistes, o bé col·laborar amb els mestres d'etapes inferiors o superiors en l'elaboració de programes, preparació de classes i aportacions de materials i recursos necessaris relacionats amb l'educació física, a fi d'assegurar una continuïtat en totes les etapes, si fos el cas.
- D'altra banda, ja són conegudes les aportacions que el mestre/a d'educació física pot fer al tutor relacionades amb la dinàmica del grup, no tan sol per la detecció i seguiment de possibles problemes, sinó per la possibilitat de recollir informació dels seus alumnes sobre trets de la seva personalitat, la integració al grup, la superació de conflictes...

- Gestionar les instal·lacions esportives i espais per al correcte desenvolupament de l'àrea, si el centre en té de pròpies, o bé buscar en l'entorn aquelles que puguin complir amb les expectatives previstes, així com vetllar pel nombre i qualitat adequats dels recursos materials.

- Finalment, creiem que no estaria de més orientar i/o supervisar les activitats no formals que ofereix l'escola relacionades amb l'activitat física, així com difondre aquelles que tenen lloc en l'entorn pròxim al centre i poden ser d'interès per als alumnes, ja que som de l'opinió que tota oferta per a nens i nenes en edat escolar ha de ser educativa.

Realitzada aquesta revisió, la formació inicial hauria d'anar orientada a cobrir aquestes necessitats i moltes d'altres que requereix el dia a dia d'una escola. Prats (2000) proposa un perfil professional del mestre/a especialista en educació física, que podria quedar cobert per les següents competències:

a.- Competències en relació amb la formació psicopedagògica

El mestre/a d'educació física és abans que res mestre i, en aquest sentit, se li han de proporcionar les competències pròpies dels docents: conèixer les bases psicopedagògiques, ser conscient del paper social de la institució escolar, i la participació de les famílies, i reconèixer la conveniència i interès de la investigació educativa entre d'altres.

b.- Competències en relació amb la formació específica en l'àrea d'educació física

Això comporta conèixer l'origen i l'orientació de l'educació física, les principals repercussions d'aquesta sobre el desenvolupament i la salut, la didàctica específica dels diferents continguts de l'àrea, i les adaptacions a les peculiaritats individuals i l'atenció a la diversitat.

c.- Competències en relació amb la formació de mestre/a generalista

Conèixer els continguts de les diferents àrees curriculars i dominar-ne les didàctiques específiques de cadascuna, ser capaç d'adequar-se a les noves exigències tecnològiques que cada dia tenen una major repercussió a l'escola, i dominar les tècniques d'expressió i comunicació, tant verbals com no verbals.

d.- Competències en relació amb la formació humanística i el desenvolupament d'actituds

Ser conscient de la seva responsabilitat, no solament com a transmissor de continguts, sinó també de valors i actituds, i ser capaç de saber orientar i construir el seu propi desenvolupament professional i personal, i mantenir una actitud professional responsable i crítica.

e.- Competències en relació amb la formació en aspectes d'organització i gestió escolar

Implica conèixer les tipologies d'instal·lacions esportives i de material de tota mena que es puguin fer servir per al desenvolupament de les activitats físiques, conèixer els fonaments i els principis elementals d'organització i gestió escolar, així com saber organitzar activitats complementàries vinculades a les activitats físiques.

Justificació i aportacions de l'educació física en la formació dels mestres de les altres especialitats

És important que el mestre/a d'altres especialitats, malgrat que no haurà d'impartir mai l'educació física, s'introdueixi en aquesta àrea en la seva formació inicial. Des de la implementació dels nous plans d'estudis a conseqüència del naixement de les noves especialitats als estudis de Magisteri, aquesta necessitat queda coberta per l'assignatura d'Educació Física i la seva Didàctica present en la troncalitat de les especialitats d'Educació Primària, Educació Musical i de Llengües Estrangeres.

Potser podria sobtar que els futurs mestres generalistes i/o especialistes de Música i Llengües Estrangeres hagin de cursar quatre crèdits i mig d'una didàctica específica que compta amb el seu propi professional degudament format en la seva àrea.

Quin és, doncs, el sentit d'aquesta assignatura troncal en els plans d'estudi? Per què és interessant i què pot aportar l'educació física als mestres de les altres especialitats?

Des del nostre punt de vista, la importància de l'educació física en la formació de mestres d'altres especialitats es justifica des de les funcions i objectius principals que ha de garantir:

1- Fomentar el reconeixement i la valoració de l'àrea d'educació física com una àrea de coneixement fonamental i imprescindible en la formació integral de la persona

Compartim la reflexió de Siedentop (1998) en què argumenta que l'educació física anirà adquirint importància com a àrea escolar en la mesura que els mestres especialistes desenvolupin la seva competència més que la seva eficàcia en l'acció. Però un especialista d'educació física competent no és suficient per garantir el reconeixement en l'àmbit escolar, cal un treball paral·lel de formació i canvis d'actituds sobre la funció de l'educació física a primària, en la formació base dels mestres d'altres especialitats.

Sovint, ens trobem encara amb visions molt distorsionades sobre l'àrea d'educació física i la visió del seu especialista entre els futurs mestres d'altres especialitats. En aquest sentit, gran part de la formació que reben apunta al canvi d'actituds vers l'especialitat, per tal de provocar una revalorització i reconeixement de la importància en l'educació a l'etapa de primària.

Aquest actitud de valoració i reconeixement és condició primera i indispensable per tal de garantir a l'article 9 (punt 2) del Reial decret que estableix el currículum de l'educació primària, on es fa referència al fet que l'actuació del professor tutor s'haurà de coordinar amb la dels altres professors, especialistes i de suport, assignats a un mateix grup d'alumnes.

2- Conèixer i analitzar l'àrea d'educació física en el seu desplegament curricular i reconèixer les funcions del mestre/a especialista d'educació física en la dinàmica escolar

Descobrim moltes vegades que el desprestigi o la manca de valoració social a la que es veu sotmesa la nostra àrea és fruit del desconeixent sobre allò que es fa i per a què es fa. Aquest desconeixement alimenta una sèrie de creences o tòpics que sovint han reduït l'educació física a la pràctica esportiva o de formes jugades sense cap tipus de finalitat sòlida.

Aprofundir i conèixer les finalitats i continguts que es treballen a l'àrea d'educació física a primària suposa per a alguns dels nostres alumnes d'altres especialitats un autèntic descobriment de la complexitat i potencialitats de l'àrea.

Per aquesta raó, opinem que un treball de canvi d'actituds vers l'àrea d'educació física ha d'anar acompanyat sempre d'una formació teoricopràctica dels continguts específics de l'àrea.

3- Entendre i valorar la tasca de col·laboració entre l'especialista d'educació física i els mestres d'altres especialitats

Sembla que la importància de la tasca de coordinació entre el mestre/a especialista d'educació física i els mestres d'altres especialitats ningú la posa en dubte, però és cert que enlloc queda gaire ben especificada fins a on ha d'arribar aquesta tasca i quins aspectes ha de preveure. Creiem que aquest fet sumat a la necessitat de reivindicar i endegar el treball de les especialitats sovint ha deixat pocs espais de diàleg que permetin la tasca de coordinació i treball conjunt.

Aquesta tasca de col·laboració i coordinació és, però, imprescindible. Ni els mestres especialistes, ni els generalistes són simples instructors de les àrees que els han estat encomanades, sinó que són educadors i, per tant, incideixen i són responsables de la formació global de l'infant. Així, per exemple, com afirma Portas

(1998), cal abandonar la idea que exercir la funció tutorial és una funció exclusiva del mestre/a tutor. La funció tutorial en aquest sentit és una tasca compartida per l'equip docent (en la seva totalitat!) i que incumbeix a cadascú amb diferents funcions i graus de responsabilitat.

Així es mostra indispensable i necessari assolir un alt grau de coneixement mutu, compenetració i cooperació entre els diferents mestres especialistes, generalistes i tutors que permeti dur a terme un seguiment global dels processos d'aprenentatge dels alumnes. La gestió de la informació que pot oferir el mestre/a especialista sumada a les altres aportacions dels diferents professionals és imprescindible en l'anàlisi de l'evolució i formació dels alumnes. El mestre/a especialista d'educació física es converteix en un agent actiu de la formació global i integral dels alumnes de primària.

4- Reflexionar, adaptar i incorporar, propostes de la didàctica específica de l'educació física

El naixement de l'especialista d'educació física no és gratuït. La necessitat de formar un cos de professionals que domini la teoria i la didàctica de l'educació física deixa entreveure l'especificitat de l'àrea.

Seria totalment absurd debatre la importància de la didàctica específica de l'educació física, i pocs són els que en qüestionen la necessitat. Això no implica, però, el tancament i l'hermetisme de les didàctiques específiques en elles mateixes. Aspectes com: objectius, rols i perfils dels mestres, habilitats de relacions interpersonals en els processos d'ensenyament-aprenentatge, instruments d'avaluació, metodologia, estils d'ensenyament, estratègies d'aprenentatge... han de ser debatuts entre totes les especialitats com una font de riquesa i creixement compartit.

En aquest sentit, un dels objectius de l'educació física en la formació de mestres d'altres especialitats és el de convertir-se en fòrum de debat sobre l'adaptació i incorporació d'aspectes concrets de la seva didàctica en altres especialitats. Aquest exercici, més que desvirtuar o negar la necessitat de les didàctiques específiques, fomenta el reconeixement compartit de la especificitat de les didàctiques.

Trets d'identitat en la formació dels mestres d'educació física a Blanquerna

Els més de cinquanta anys de tradició pedagògica avalen el projecte educatiu Blanquerna en la tasca de formar mestres de primària. La llarga tradició i l'estil característic de la nostra proposta formativa no constitueix només un plantejament que s'imposa per la seva coherència davant les necessitats sempre canviant de la societat, sinó que s'ha convertit en punt de referència en el món educatiu actual.

L'herència madurada i innovada d'un plantejament metodològic basat en la pedagogia personalitzada marca una clara aposta per un perfil de mestre/a capaç d'afrontar amb èxit la responsabilitat i repte que suposa l'educació dels ciutadans del segle XXI. S'entreu, per tant, un mestre/a reflexiu i no un tècnic consumidor de receptes, un mestre/a generador i integrador de coneixements, un mestre/a portador, mediador i transmissor dels valors humanistes en la seva pràctica professional i personal.

La identitat del projecte Blanquerna té sentit pel fet que no s'ha configurat mai com una identitat consolidada i acabada des del passat, i perdurada en l'etern present. Ha estat, és i serà, com ens recorda Torralba (2000), una identitat en contínua construcció i constant moviment. En aquest sentit, el naixent de l'especialitat d'Educació Física, ara fa vuit anys, ha nodrit i reforçat la identitat Blanquerna. No són només els més de quatre-cents estudiats graduats com a Mestres d'Educació Física els que han contribuït a fer de la identitat Blanquerna una identitat més complexa. Cal tenir en compte, sobretot, la tasca sempre inacabada de reflexió, fonamentació i posicionament del que representa i/o ha de representar l'educació física avui en la realitat escolar.

Hom es podria preguntar quina relació pot tenir aquell antic i sovint mal record de la "gimnàstica" amb la coherència de la proposta formativa Blanquerna. Potser més d'una vegada ens hem sentit intrigats i sorpresos quan hem descobert aquesta d'oferta educativa en un dels centres Blanquerna. Aquest "estranyament" és fruit, sovint, del desconeixement sempre innocent de tots aquells que no podem aprofundir en tot allò que ens agradaria.

L'educació física és, abans que res, educació. Educació entesa com a educere (promoció, desenvolupament de la persona), representa un veritable valor a compartir per tots aquells que en descobreixen les possibilitats i el potencial educatiu. L'educació física no és finalitat en si mateixa, en tant que persegueix una fita més complexa, a saber, educar integralment la persona a través del moviment. No es limita a perseguir un desenvolupament harmònic dels aspectes orgànics i funcionals; el seu objectiu és més compromès: entén i accepta la responsabilitat encomanada de desenvolupar la persona en la seva globalitat i, per tant, no oblida el desenvolupament cognitiu, emocional i social de la persona.

Així, es podria afirmar que l'educació física a Blanquerna comprèn la realitat de la persona des del paradigma de la complexitat (Morin, 1998); per tant, qualsevol intent de parcialització dels diferents aspectes que la conformen no respon a la realitat de la persona com un tot.

El canvi de paradigma en la manera d'entendre la finalitat de l'educació física en la formació de les persones ens acosta a un plantejament idoni, atractiu i ple de possibilitat per nodrir encara més la identitat del projecte Blanquerna. Els especia-

listes d'educació física són mestres que comparteixen totes les característiques del perfil dels mestres Blanquerna, però amb una peculiaritat, utilitzen la motricitat com a eina fonamental per dur a terme la tasca educativa que se'ls encomana.

No sorprèn, doncs, que molts dels nostres mestres especialistes estiguin fent tasques de mestre generalista, facin de tutors de grups a l'etapa de primària o participin responsablement de la gestió acadèmica escolar. Els criteris mecanicistes que fonamentaven la "gimnàstica" més propis d'una educació entesa com educare (instrucció) no tenen sentit en el nostre projecte. Les innovacions en el camp de l'educació física, la segona revolució cognitiva i tercera revolució industrial, no estan passant en va en el projecte formatiu dels nostres mestres especialistes.

Els especialistes d'educació física, a través del domini de la didàctica específica de l'àrea d'educació física, dels seus coneixements psicològics, sociològics i pedagògics, de la seva formació humanista i el seu domini dels aspectes d'organització escolar, són un perfil Blanquerna ideal que assegura l'educació del futur.

Ens congratula pensar que aquest nou segle ens regala la confiança d'ampliar i donar continuïtat al projecte de l'educació física a Blanquerna. La Llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport (LCAFE) és el reconeixement no solament d'una feina ben feta, sinó la confiança en un projecte educatiu, una identitat i manera d'entendre l'activitat física que comença a recollir els seus fruits en l'àmbit social.

El MEF Blanquerna quedarà reforçat amb la proposta de la LCAFE; reforçat pel que implica l'oferta d'un segon cicle de l'especialitat en la mateixa facultat, reforçat per l'increment en quantitat i qualitat de reflexió teoricopràctica que es generarà i reforçat, finalment, per la garantia d'una formació oferta en els tres cicles que completa (no finalitza!) el nostre projecte educatiu.

Per als estudis de Magisteri d'Educació Física, LCAFE representa un pas més en el nostre compromís social, una garantia de continuïtat en la formació dels nostres estudiants que fins ara no quedava coberta i que havia estat reclamada de manera constant pels nostres alumnes ja graduats. Així mateix, suposa també la consolidació i el reconeixement de la importància de l'educació física en el projecte Blanquerna, i l'aposta sempre desafiant del qui sap que avançar implica créixer racionalment.

Educació física i segle XXI. Un repte d'avui per demà

Potser, una bona manera d'entreveure el futur de l'educació física sigui revisar el passat per veure l'evolució que han tingut les pràctiques corporals als darrers anys i quina ha estat la seva incidència en l'àmbit educatiu. Blázquez (2000) exposa que fer prospectiva sempre és arriscat, però esbossa que l'educació física del futur

estarà influenciada i mediatitzada per les pràctiques que la societat consumeixi com a activitat física: la salut, la recreació, l'aventura, les relacions socials o les virtuts d'una certa activitat agonista podrien ser les protagonistes dels nous temps. En aquest sentit, els continguts de l'educació física hauran d'adaptar-se a aquesta nova situació, tenint en compte que els nostres alumnes estan immersos en un entorn en què la cultura fisicoesportiva pressiona i incideix en què aprendre i com aprendre-ho.

Certament, els nostres alumnes esperen una educació física d'acord amb el nou context, amb les seves necessitats i expectatives. Una educació física de qualitat on no valdran propostes tradicionals, sinó que s'haurà d'estar disposat a modificar estratègies i didàctiques, en comunió amb una nova visió de l'educació física.

El professor d'educació física té un gran repte per davant i és el de saber conjugar tots aquests condicionants, però si aquest es limita a restar a la seva instal·lació, aïllat de la dinàmica de l'escola, oferint tan sols un conjunt d'activitats que igual podríem trobar en l'oferta extracurricular, l'educació física tindrà els dies comptats, amb tot el perjudici que això suposarà tant per als nens com per a l'educació. El col·lectiu de professionals de l'educació física hauria de començar a posar fil a l'agulla per donar cos al coneixement que possibiliti justificar l'àrea no en l'actual currículum, sinó en el del futur i constituir-se com a defensa --Hernández (2000)-- com un vehicle que faciliti la interacció de la persona amb el seu entorn físic i social, col·laborant així en l'educació d'individus capaços de reflexionar i analitzar la realitat críticament i intervenir-hi amb autonomia.

Analitzant el significat que té l'educació física a Blanquerna, creiem que estem en el bon camí cap al que ha de ser l'educació física del futur. La reflexió constant sobre la responsabilitat que té l'educació física a la societat, la funció de l'educació física en el marc escolar i les funcions de l'especialista no constitueixen el punt d'arribada, sinó les claus per interpretar un futur ple de reptes per als quals ja estem preparats.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- FRAILE, A. (1995) *El maestro de educación física y su cambio profesional*. Salamanca: Amaru.
- BLÁZQUEZ, D. (2000) *Canvis i reptes per a una educació física renovada*. Escola Catalana, 366, 31-35.
- DELGADO NOGUERA, M. A. (Coord.) (1997) *Formación y actualización del profesorado de educación física y del entrenador deportivo*. Sevilla: Wanceulen
- GARCÍA RUSO, H. M. (1997) *La formación del profesorado de educación física: problemáticas y expectativas*. Barcelona: INDE
- GONZÁLEZ MUÑOZ, M. (1993) *La educación física: fundamentación teórica y pedagógica. Fundamentos de la educación física para enseñanza primaria*. Barcelona: INDE, Vol.I. 31-79.
- HERNÁNDEZ, J.L. (2000) "La formación del profesorado de educación física: nuevos interrogantes, nuevos retos". *Tandem. Didáctica de la educación física*, 1, 53-66
- Ministerio de Educación y Ciencia (1992) *Decret del currículum. Primària*. Madrid.
- MORIN, E. (1998) *Introducción al pensamiento complejo*. Barcelona: Gedisa.
- PRAT, M. (2000). "El perfil profesional del mestre especialista d'educació física. Un estudi de competències professionals". *Apunts d'Educació física i esports*, 61, 48-55.
- PORTAS, H. (1998) "La col·laboració entre l'especialista d'educació física i el mestre tutor a l'educació primària". *Guix*, 241, 67-70.
- SIEDENTOP, D. (1998) *Aprender a enseñar la educación física*. Barcelona: Inde.
- TORRALBA, F. (2000) *La identitat o el que resta per pensar*. Barcelona: Fundació Blanquerna.